

П Р А В И Л Н И К

за условията и реда на финансиране на научни дейности със средства,
отпуснати целево от държавния бюджет

Правилникът за условията и реда на финансиране на научни дейности със средства, отпуснати целево от държавния бюджет, е разработен на основание на Наредба за условията и реда за оценката, планирането, разпределението и разходването на средствата от държавния бюджет за финансиране на присъщата на държавните висши училища научна или художественотворческа дейност и обнародвана в ДВ, бр. 73 от 16.09.2016 г., в сила от 01.01.2017 г.

Раздел I

Общи положения

Чл. 1. Този правилник урежда условията и реда за планиране, разпределение и разходване на средства, отпуснати целево от държавния бюджет, за финансиране на научна и свързани с нея дейности в Химикотехнологичния и металургичен университет (ХТМУ) в съответствие с Наредба за условията и реда за оценката, планирането, разпределението и разходването на средствата от държавния бюджет за финансиране на присъщата на държавните висши училища научна или художественотворческа дейност.

Чл. 2. (1) Средствата от целевата субсидия могат да се предоставят за:

1. проекти за изследвания в научните области, в които ХТМУ подготвя студенти и докторанти;
2. проекти, свързани с подготовка за участие в международни научни програми;
3. частично финансиране на научни форуми, организирани от или с участието на ХТМУ;
4. инфраструктурни проекти за провеждането на качествени и конкурентно-способни научни изследвания в университета;
5. издаване на учебници и учебни помагала;
6. издаване на научни списания и научни трудове.

(2) Средства в размер, не по-голям от 30 % от целевата субсидия, се отделят в постоянна партия „Текущо финансиране и подпомагане”. Тези средства могат да се използват за:

1. подкрепа на текущи международни програми и проекти;
2. международни програми и проекти, за които начисленият ДДС не се признава за разход;
3. съфинансиране на собствени и национални проекти от други организации;
4. заплащане на лицензи за софтуерни продукти по текущи научни проекти;
5. абонаменти за научни списания и/или за достъп до международни бази данни;
6. поддръжка на патенти и други права на интелектуална собственост по текущи или успешно завършили проекти;
7. изплащане на членски внос в международни научни и професионални организации по текущи или успешно завършили проекти;
8. изготвяне на стратегии и програми за развитие на научните изследвания;
9. наеми за експозиции в научни изложби по текущи или успешно завършили проекти.

Раздел II

Условия и ред за разходване на средствата от целевата субсидия

Чл. 3. Ректорът и заместник-ректорът по научни дейности на ХТМУ определят точките от чл. 2, ал. 1, по които е необходимо да се разходват средства от целевата субсидия и ги предлагат за утвърждаване от Академичния съвет (АС). Предложението съдържа конкретна сума за финансиране на проектите по чл. 2, ал. 1, т. 1, както и процентен дял от субсидията за отделяне в партията „Текущо финансиране и подпомагане” по чл.2, ал. 2.

Чл. 4. (1) Средствата за финансиране на научни проекти по чл. 2, ал. 1, т. 1 се предоставят на колективите на конкурсен принцип. Конкурсът за проектите се обявява със заповед на ректора.

(2) Разходването на средства от субсидията по точки от 2 до 6 на чл. 2, ал. 1, се извършва по разпореждане на ректора след решение на АС.

Чл. 5. АС упражнява контрол върху натрупването, разходването и отчитането на средствата в партията по чл. 2, ал. 2, както и за техния максимален размер по позиции.

Раздел III

Условия за участие, ред за оценяване, договориране и отчитане на научните проекти

Чл. 6. (1) В конкурса могат да участват научни колективи от университета, включващи в състава си асистенти, докторанти, студенти, химици, инженери, както и изследователи и докторанти от други научни организации и университети.

(2) Ръководителят на проекта е лице с научна степен, заемащо академична длъжност на основен безсрочен трудов договор в ХТМУ.

(3) Стимулира се участието на докторанти и студенти от ХТМУ, на млади учени (които да са на възраст до 35 години към датата на обявяване на конкурса), както и на асистенти без научна степен, които са на основен трудов договор в университета. Стимулите са в сила за участие само в един научен проект и не се отнасят за участници от посочените категории от външни организации. При участие на студенти, в заявките се изписват трите имена и факултетните им номера. При участие на докторанти, наред с имената се изписва номерът и датата на заповедта за зачисляване. При участие на млади учени, това тяхно предимство се отбелязва в съответната колона. Докторантите участват в проекти заедно с научните си ръководители. Ако научният ръководител по някакви причини не е заявил проект, докторантът има право да участва в друг проект с тематика, близка до тази на докторантурата. В такива случаи работната тема на докторантурата се записва в заявката за участие.

(4) Председателят и членовете на Научно-експертния съвет (НЕС) по чл. 8 нямат право да участват в конкурса.

(5) Едно лице, заемащо академична длъжност на основен безсрочен трудов договор в ХТМУ, може да участва като ръководител или член на колектив само в един проект.

Чл. 7. (1) Проектната документация се предава на координатора на Научноизследователския сектор (НИС) не по-късно от един месец след датата на обявяване на конкурса.

(2) Документацията включва заявка, анотация, работна програма, финансов план и описание на проекта (по образци утвърдени от АС).

Чл. 8. (1) Оценката и класирането на проектите, както и утвърждаването на рецензентите се извършва от Научно-експертен съвет (НЕС). За всеки допуснат проект се определят по двама рецензенти. Поне един от рецензентите не трябва да работи по основен трудов договор и не трябва да е наеман по трудово правоотношение и/или по граждански договор с ХТМУ през последните три години, с изключение на случаите, когато гражданският договор е за участие като външен член в научно жури по ЗРАС, с ментор за провеждане на практическо обучение по проект „Студентски практики“ или като рецензент в конкурси за проекти по този Правилник.

(2) В срок до една седмица след изтичане на срока за подаване на заявки за проекти по чл. 7, НЕС проверява проектите за съответствие с формалните изисквания.

(3) Рецензентите оценяват проектите по точкова система в съответствие с утвърдени критерии за оценка. Рецензиите се оформят съобразно типов образец и се предават на НЕС в срок до 10 дни след получаване на материалите за рецензия.

(4) На рецензентите се изплаща хонорар за отделната рецензия в размер определен от НЕС. Средствата за хонорарите се изплащат от сумата по чл. 2, ал. 1, т. 1 за сметка на отделени средства при обявяване на конкурса, в размер до 7% от общата сума за дейността.

(5) Имат право да са рецензенти изследователи, които за последните пет години имат поне пет научни публикации в реферирани списания, а за цялата си кариера поне десет научни публикации в реферирани списания, от които най-малко пет в списания с импакт фактор или импакт ранг, а за рецензенти в областта на обществените и хуманитарните науки - в статии, публикувани или приети за печат в реферирани и индексирани списания, както и в рецензирани студии или монографии.

(6) Рецензент не може да оценява проект:

1. когато е съпруг или съпруга или е във фактическо съжителство, или е роднина по права линия без ограничения, по сребрена линия до четвърта степен включително или по сватовство до четвърта степен включително на ръководителя или на член на научния колектив на проекта.

2. когато има съвместни научни публикации през последните пет години с ръководителя или с член на научния колектив на проекта.

3. когато участва като ръководител или член на научен колектив на проектно предложение в същия конкурс.

(7) При установяване на невярно съдържание на декларацията по чл. 8, ал. 5 и 6 оценителят губи право да оценява проектни предложения завинаги, както и да участва в проекти, финансирани от ХТМУ със средства отпуснати от държавния бюджет, за срок пет години.

(8) Председател на НЕС е заместник-ректорът по научни дейности на ХТМУ. В състава на съвета участват представители на структурните звена, главният счетоводител и координаторът на НИС.

(9) Представителите на структурните звена се избират от съответния Факултетен съвет (ФС).

(10) Съставът на НЕС се определя със заповед на ректора на ХТМУ.

(11) Заседанията на НЕС са редовни, ако присъстват най-малко 2/3 от членовете на съвета. За взетите решения се съставя протокол, който се подписва от присъствалите на заседанието. Решенията на НЕС са окончателни и не подлежат на преразглеждане.

(12) НЕС обобщава и периодично актуализира научните приоритети на структурните звена и съставя програма за научните дейности на университета.

(13) НЕС разработва формуляри за участие в конкурса с проектни предложения, както и критериите за оценка на проектите и ги предлага на АС за утвърждаване. Критериите и формулярите се оповестяват при обявяването на конкурса.

(14) НЕС извършва общо класиране на проектите съобразно сбора от получени точки от рецензентите, след проверка, обсъждане и евентуални корекции на възраженията на научните колективи. При разлики в оценяването на даден проект от повече от 20 % се определя супер-рецензент, а окончателната оценка на проекта се прави от НЕС. Ако ръководителя на научния колектив е участвал като такъв и в предходно издание на конкурса, при класирането на проекта НЕС взема предвид оценката въз основа на критериите за устойчивост на проектното предложение на база на окончателния отчет на резултатите от предходното му участие.

(15) НЕС определя проектните предложения за финансиране в съответствие с одобрения финансов план на проектното предложение, класирането по чл. 8 ал. 14 и до размера на отделените средства по чл. 2, ал. 1, т.1 преди обявяване на конкурса.

(16) Класирането по ал. 14 и разпределението на средствата по ал. 15 се извършва в триседмичен срок след предаването на рецензиите от рецензентите и се обявява на сайта на университета.

(17) В срок до две седмици след обявяването на резултатите от конкурса, председателят на НЕС се разпорежда за изплащане на хонорарите на рецензентите.

(18) АС осъществява контрол върху работата на НЕС, приема и оценява резултатите от конкурса за съответната година.

(19) На председателя и на членовете на НЕС се изплащат хонорари за месеците, в които осъществяват дейност. Средствата за хонорарите се изплащат от сума по чл. 2, ал. 1, т. 1 за сметка на отделени средства при обявяване на конкурса в размер до 3% от общата сума за дейността.

Чл. 9. (1) Договорите с ръководителите на проекти, определени за финансиране, се сключват в десетдневен срок след обявяване на решението на НЕС за окончателното класиране на проектите по чл. 8, ал. 14 и 15.

(2) Договорите се сключват за срок от една до три години. Решение за продължителността на договорите се взема от АС по предложение на заместник-ректора по научни дейности.

(3) В двуседмичен срок след превеждане на целевата субсидия от МОН, на научните колективи се предоставят 50 % от средствата за текущата конкурсна година.

Чл. 10. (1) Междинни отчети за извършената работа се предават на координатора на НИС в срок до 10 юни на текущата година. Отчетите се изготвят по образец и съдържат актуализирана информация за състава на научните колективи и постигнатите до момента резултати.

(2) Научни колективи, които не предадат в срок междинните си отчети, подлежат на финансови санкции. С решение на НЕС могат да бъдат удържани до 10 % от сумата по договора на неизправния колектив. Удържаните средства се разпределят между изправните научни колективи.

(3) Въз основа на отчетите по ал. 1., заместник-ректорът по научни дейности със съдействието на координатора на НИС изготвя междинен (шестмесечен) отчет за усвояването на средствата и постигнатите резултати по договорите.

(4) Междинният отчет на ХТМУ се приема от НЕС, утвърждава се от АС и се предава в МОН в срок до 30 юли на текущата конкурсна година.

(5) До две седмици след превеждане на остатъка от целевата субсидия, на колективите се предоставят останалите 50 % от средствата по договорите.

Чл. 11. (1) Годишните отчети за извършената работа се изготвят по образец и се предават на координатора на НИС в срок до 10 декември на текущата конкурсна година. Резултатите се отчитат в съответствие с Единните критерии за наблюдение, оценка и отчитане на резултатите от проектите, утвърдени от МОН.

(2) Научни колективи, които не предадат в срок годишните си отчети, подлежат на санкции, определени от НЕС.

(3) За оценка на годишните отчети, НЕС определя за всеки проект по един рецензент, който не е член на съответната катедра, секция или направление. Рецензиите се изготвят в десетдневен срок в съответствие със система от показатели за оценка, наблюдение и отчитане на резултатите (критерии за устойчивост на проектите), утвърдена от ректора на ХТМУ. Хонорарът на рецензента се изплаща в размер, определен във финансовия план на проектното предложение. Необходимите средства се удържат от договорната сума.

(4) Въз основа на отчетите по ал. 1, заместник-ректорът по научни дейности със съдействието на координатора на НИС изготвя годишен отчет за усвояването на средствата и постигнатите резултати по договорите.

(5) Годишният отчет на ХТМУ за текущата конкурсна година се приема от НЕС, утвърждава се от АС и се предава в МОН в срок до 30 март на следващата година.

Чл. 12. (1) Средствата по договорите се разходват за закупуване на материали, химикали, консумативи, апаратура, за заплащане на анализи и други услуги, свързани с изпълнението на работните програми, за командировки, участие в конференции, публикуване на резултати и др. Разходите се разрешават от Директора на НИС въз основа на мотивирано предложение от ръководителя на договора за поемане на финансово задължение.

(2) Разходи за външни услуги, пряко свързани с изпълнението на проекта се ограничават до 40 % от договорната сума.

(3) Отчисленията за НИС при ХТМУ са в размер до 10 % от договорната сума.

(4) Възнаграждения на участниците в научния колектив могат да се изплащат, ако АС вземе такова решение по предложение на НЕС. Размерът на възнагражденията се определя съобразно с изискванията на чл. 19, ал. 2 от Наредба за условията и реда за оценката, планирането, разпределението и разходването на средствата от държавния бюджет за финансиране на присъщата на държавните висши училища научна или художественотворческа дейност.

(5) Не се разрешава използването на средства по договорите за несвързани с работната програма разходи или дейности, в това число за:

1. закупуване на обзавеждане, битови уреди, телефонни апарати и други подобни;
2. закупуване на работно облекло и обувки;
3. абонамент на вестници и неспециализирани списания;
4. заплащане на такси за участие в курсове за квалификация, компютърна грамотност, езикова подготовка и др.;
5. допълнително заплащане на телефони и ремонт на помещения.

(6) НЕС има право да упражнява контрол върху направените разходи по договорите.

Раздел IV

Преходни и заключителни разпоредби

§ 1. Правилникът влиза в сила от датата на приемането му от АС.

§ 2. Контролът по изпълнението на правилника се осъществява от заместник-ректора по научни дейности, от НЕС и АС.

Правилникът е приет на заседание на АС на 12.03.2025 г.